

TELEGRAPHUL ROMANU.

Nº 88. ANULU XV.

Telegraful este de done ori pe sepm
mană: joi și Duminecă. — Prenume
ratuirea se face în Sabiu la expeditură
foie pe afară la c. r. poste, cu bani
gata prin scrisori francate, adresate
către expeditură. Prețul prenumeră
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pen
tru celelalte partii ale Transilvaniei și pen

tr provințiale din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. și teri straine pe anu 12
pe ½ anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platește pentru
întea ora cu 7. cr. sirul, pentru
a două ora cu 5 ½ cr. și pentru a
treia repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Sabiu, in 214 Novembre 1867.

Evenimente politice.

Sabiu, 1 Novembre

Dupa ce s'a terminat disputele cele lungi in
diel'a pestana asupr'a votului de incredere seu ne
incredere pentru ministeriu, resare in senatul imperialu o cestiune in adeveru interesanta: Cestiunea delegatiunilor. Pâna acum suntu numai con
sultari pregatitoare și numai mai tardiu se va luă in
desbatere in senatul imperialu. Starea cestiunii este pâna acum acăstă: comisiunea cărei e incre
dintiata afacerea acăstă a elaborat unu proiectu, dupa carele membrui delegatiunei sa se aléga din plenul senatului imperialu; iéra regimul are altu proiectu, dupa carele membrui delegatiunei — se intielege de dincolo de Lait'a, — sa se aléga de grupele dietali. — Ministrul Beust sa fia aternat remanerea sea in ministeriu de primirea seu neprimirea proiectului regimului. — Dupa sciri mai dincöce se aru vedé ca din insii membrii comisiunii, din sinulu cărei au esitul proiectulu celu dintăiu suntu multi cari stau gal'a a renuntia dela votulu loru din comisiune și a se alatură lângă celu altu regimului.

Cestiunea acăstă o vedem discutata și de semi-oficiose ung. și transilvane cu interesu. Ele si netedescu barbile un'a la alt'a și gonescu temerele acelorui, cari incepura a capetă frica ca in delegatiunile aceste partea ung. va fi invingetória prin majorisare și asiā greutăsile finantiarie cele mai mari le va purta totudén'a partea cea invinsa. „N. Fr. Bl.“ vede in delegatiuni acelu templo in care ostilitatea intre nationalităti va incetă, pentru ca aci voru fi reprezentate numai principiele generale ale fia-cărui cetățeniu alu statului și asiā ori-care candu va intră in trensulu (templo) va trebuī sa se desbrace de colorile și portulu nationalu.

Dupa scirile de mai inainte astazi va sosi Maj. Sea in Bud'a-Pest'a.

Despre resultatele politico-diplomaticale ale ca
letoriei Imperatesei la Parisu, impartăsesce o fōia engleză „Pall. Mall. Gazett“ urmatorele:

Imperatulu Austriei a parasit Parisulu fără a luă engagiaminte. Bar. de Beust s'au sfatu de deobligamente cu deosebire dela caletori'ase la Iondoru incocce, unde toti barbatii de statu englezii suntu fără incredere in politic'a lui Napoleonu, lipsindu-i stabilitatea. Ministrul de Beust nu a pututu combate pre ministrii englezi, aflandu impartăsirile ministrilor Rouher, de Moustier și Lavallette neconsecutive. — „W. Abdp.“ deminte scirea acăstă cu aceea, ca ea se basăza pre presupunerii nedrepte.

Suprimerea cestiunii Romei la Tivoli și Mentan'a, unde se dice ca trupele franceze cu puscile cele nōne numite chassepot au decisu lupt'a, — are urmări triste. Ea resufla in demonstratiuni resculatorie contra regimului italianu in Milau, Pavi'a, Turinu Commo s. a. m. d.

Trupele franceze se dice ca au ocupatul acum și Viterbo și Velletri, și alte puncte marginasie.

Despre conferint'a europēa dice „N. Al. Ztg.“ ca aceea numai atunci va fi cu pulintia, candu francesii se vor lasa de ocupatiunea statului papal.

Dupa fōia citata pertratrările intre statele de media-dī germane și federatiunea nordica iéra se voru incepe.

Despre Romani'a cetim, ca Ioann Bratianu a sositu la Bucuresci, și ca aru fi denumitul ministeru de finantie. O versiune a Pressei spunea dilele trecute despre eventualitatea unui ministeriu Cogalnicen - Bratianu.

Universitatea națională.

Sabiu, 1 Novembre. Alaltaerii s'a deschis u Universitatea naționala sasescă. Deputati in sessiunea de satia suntu: din Sabiu: Ios. Schneider și Gustav Cap; Brasovu: Franz Brennerberg, Fried, Wächter; Seghisoră: Fred. Müller, Stefanu Theil; Bitritia: Carolu Flugger, Carolu Klein; Mediasu: Eduard Lossefi, Daniel Gräßer; Sabesiu: Mich. Hitsch, Carolu Leonhard; Cohalmu: Dr. Gusavu Lindner, Franz Schreiber; Cincu mare: Allwill Capessius, Ioann Welter; Nocrichiu: Lud. Herbert, Lud. Bertlef; Mercurea: Gustavu Wendel, Ioann Hannia; Orestia: Ignatiu Nagy, los. Schuller.

Siedint'a prima s'a inceputu la 10 ½ ore inainte de amidi cu o cuventare de deschidere din partea comitelui naționalu, in carea espune fazele sistării conflussului din anulu trecutu și ceeace s'a urmatu dupa aceea spre inlaturarea pedeciloru pâna la redeschiderea presenta.

Dupa acăstă respunde oratorulu universitatii St. Theil multiamindu in numele conflussului pentru neobosint'a comitelui intru a delatură pedecile deschiderei.

Deputati se provoca acum a se dă credentiale. Siedint'a urmatore va fi mâne.

De pe malul Muresului
in 9 Novembre 1867.

Dle Redactor! Binevoiesce a dă publicitatii urmatorele pasagie:

Comitetul comitatense din Comitatul Turda si-au tinut ierasi siedintele sole in 28 și 29 Octobre a. c. dupa unu interval de trei luni; obiectul de capetenia a desbaterilor au fostu salarisarea perceptorului și a controlorului domesticului comitatense si urearea platiloru amplioatiilor alesi. Eata obiecte intereseante atătu pentru ingreunarea sarcinei poporului cătu și pentru usurarea traiului amplioatiilor!

S'a otărītu a se propune ministeriului salarizarea perceptorului cu 700 fl. a controlorului insa cu 500 fl.; acum'a intrebă pentru ce acestu personalu cu atăta plata? candu Comitatulu inca n'are nici un'a casa domesticala; pentru ce acestu perceptoratu? candu perceptorate regesci avemu in tiéra; au e acesta prognosticul, ca se voru sterge cele-lalte perceptorate regesci, că cu incetulu sa devina și finantie in eschisiv'a proprietate a aristocratilor privilegiati. De nu e acăstă, sum in contr'a infinitării acestor perceptorate, din cauza, ca se prea ingieunéza vistieri'a statului, cu crearea de plati nōne, cu crearea de oficiuri nōne, cari nu aducu nici unu folosu Comitatelor, pentru ca tragerea de plati de 700+500 fl. = 1200 recere celu putinu unu capitalu de 20,000 care trebuie sa fie in cass'a Comitatelor spre administrarea loru, care capitalu insa actu lipsesce; au dora de pre spatele poporului prin ureare de dare sa se traga platile acestea?

Sa mergemai mai departe; s'aotărītu urearea platiloru a Presedintilor dela 1000 la 1200, a Vice-spanilor dela 700 la 1200, a asesorilor judecatorii dela 700 la 800, a solgabiraielor dela 500 la 700 a adjunetilor de Solgabirai dela 350 la 400, și a asesorilor orfanali dela 200 la 800; Solgabiraielor sa fia insa indreptătite a lucră și in cause de controverse, care taia in sfer'a unui jude singulariu, firesce tōte acestea numai dupa aprobarea ministeriului.

Eu pentru aceea nu me miru, ca se ureca platile amplioatiilor, pentru ca celea de pâna acum nu-su prea indestulilorie pentru sustinerea unei fa

milie, și pentru ca fatia cu lucrurile importante și multe, care le are de a le seversi, platile suntu prea mici, și pentru ca stau in disproportiune mare cu lefile celea mari din Ungaria, și in specie cu lefile comitolui supremi; — me miru insa, ca magari facu propunerea acăstă, acci magari constitutionali, cari strigau sub regimile trecute asupr'a platiloru amplioatiilor și vorbeau inca despre miciorarea platiloru, că sa nu se immultișca birocatismul; și ore pentru ce acăstă intorcere la alte idei? pentru ca ei au frēnele guvernului din susu pâna in josu? pentru ca mai toti din sinulu loru suntu alesi de amplioati? și dora acum'a gurile acelor'a suntu astupate? Adeca din aceast'a dati inveniatura, ca de un'a parte sa nu ve crede in nimic'a, de alta parte ca numai atunci vreti sa sciti de constitutiune, candu e puterea in man'a voastră, candu au fostu insa in man'anostra(?R.), că sub regimulu trecutu, atunci n'ati vrutu sa sciti de constitutiunea cea adeverata; togm'a pentru aceea neati și stersu legile din 1863, care inca ne-au mai datu garantia de existitia naționala și ne deschidea calea și noue spre un'a autonomia naționala, că se nu pretindemu cum-va cu voi in egala proporțiune a fi reprezentati la oficiuri.

Aceea putinu ne mangaia, ce dice, M.P. intr'unu numeru alu seu, ca in lunele anului venitoru Ianuarie si Facru se voru regulă dicasteriale finantale si in Transilvan'a, incătu impiegatii, cari n'au potutu inveniā limb'a unguresca pâna atunci, voru fi inlocuiti cu indigeni, pentruca, déca numai acei impiegati, cari nu sciu unguresce, se voru delatura d'n causa ca toti vreau a scf unguresce de-si nu sciu, si in personalstandesausweis figuraea că atari, cari sciu unguresce, numai și numai se nu-si perda oficiurile; dară chiaru déca s'aru și delatură toti acei straini din oficiurile finantiale, ore inlocuirea loru prin indigeni atinge și pe romani, adeca pune-voru romani baremu in proporțiune egala cu celelalte naționalităti in oficiurile finantiale? Eu nu cred; procederile magiarilor de pâna acum'a din cele mai multe părți nu ne iarta a crede asiā ce-va. E dreptu, ca ministeriulu pâna acum'a n'au făcutu atari pasi, care sa ne faca a nu mai crede in nemicu, dara tacerea ministeriului la protestele cele multe ale romanilor la alegerile ilegale din comitate, ne insista tema, ca tōte ce facu magari p'aci, afa cōprobare la ministeriu, nerespectandu per romani. — Ori si cum se voru calca dreptnile și se voru nebagă in séma justele pretensiuni ale unei națiuni, națiunea aceea si va radică vocea sea ori si candu si va strigă— si nu va incetă a strigă dupa dreptate, pâna candu i se va face dreptate! Desavuēze asiā dara ministeriulu temere nōstra, resloveze protestele romanilor, caseze alegerile ilegale si renduiésca atari alegeri, la cari romanii se fia scutiti de salfrele alegerilor trecute— si egali indreptatili; scota pe toti strainii fără neci o conditiune din tiéra si inlocuește-i cu romani in proporțiune egala cu celelalte naționalităti, — si deschida calea de organizare si in scaunele sesesci, in atare modu, că sașia si națiunea romana respectata, — că se nu cademu in ișpita a crede, ca romanulu e bunu a purta sarcinile tierei, dara la beneficiurile ei n'are parte!

Că ministeriulu in se pôta procēde asiā cum dicu, că ministeriulu se credea, ca acestea tōte susținse pretensiuni suntu vocea națiunei, aru fi bine că sa incete tōte hulirile, tōte defaimările personale aruncate prin foile publice asupr'a personalor di-stinse ale națiunei nōstre, aru fi bine că tōte foile publice ale nōstre sa-si tina de cea mai santa de-torintia a nu concede publicarea atăroru articuli calumniosi si intre membri națiunei desbinare producatori, pentruca se ajungemu la o solidaritate naționale la un'a actiune comună spre eluptarea dreptelor noastre calcate! Se fia pace intre noi! sa ne

ierămu unulu altui'a sî sa ne insirâmu eu totii sub standardul natiunei, inschimbandu-ne liberu pare-riile, si alaturandu-le aceleia pareri, care va avea majoritatea. — Căci altmintrea déca nu ne vomu a-junge scopulu, apoi nu mai a nôstra va fi vin'a!

De sub dealulu lui Racoti, 6/11 1867.

Sum detorii in interesulu adeverului a radică cuventu tocmai de aici si din tinuturile acelea, care potu dă informațiuni mai sigure in respectu proceselor urbariale purtate de dlu Dr. Ratiu pentru Mesterhaza si Topliti'a, si speru, ca on. Redactiune carea e cunoscuta p'ací de impartiala, nu-mi va denegă publicarea acestui articulu, de-si a-ti binevoitu a dice, in nr. 85 la finea corespondintei lui T..... u ca „numai pentru observări personali inchideti colonele“; pentruca eu me voiu tine strengu de objectu, de acel objectu, care inca nu s'a atinsu neci de corespondintele E. M. din Clusiu in nr. 84 neci de „cersitoriul“ in Gaz. Tr.; pentru acestea mi se potu deschide colonele *). —

Precum ne-au indignat pre intelectint'a din jurulu acest'a manier'a „cersitoriului“ din Clusiu, acatiendu-se inca si de on. Redactiune, ma inca si de persone mai inalte, care st'au peste ori ce partide, pre atat'a ne-au si surprinsu si intristatu corespondint'a din Orescia a lui T—u din nr. 80 in respectu la advacatului Dr. Ratiu fatia cu locuitorii Mesterhaza si Topliti'a, pentruca se publica fără neci o socotela cuvinte adunate de pe strade din gura unui si altui inemicu personalu a advacatului, neadeveruri tendențiose, minciuni grosolan, precum e aceea, ca „dela locuitorii din Topliti'a, Mesterhaza si Cuesdinu a luat sume mari, pentru că sa le pörte procesele, in care erau incurcati cu Dnii pentru munti, procesele suntu perdute etc. si de alta parte etc. banii.“

Cine ti-au spusu Dle T—u, ca procesele susatinse suntu perdute? Cet'lai vr'odata actele acelor procese? Neci informatorulu Dta neci Dta nu scii starea lucrului, pentruca procesele susatinse nu suntu perdute, ci tocmai la staruint'a neobosita a Dr. Ratiu castigate, adeca nu dupa cum au fostu petitulu, ci impacate la o cantitate favorita, dara asiá iucătu ambe pările trebue sa fia indestulite, pentruca in tempurile ceste critice nu era altu ce-va mai cu scopu a se putea face pentru poporu, in a. asiá cause controverse.

Mai multi.

Cele ce mai urmara, fiind curat personalităti, afara de pasagiul carele arata neplacerea pentru a-

*) Insa numai pentru acestea.

tacarea barbatiloru natiunei, — ne-amu vediutu constrinsi ale trage cu cerus'a, consequentu cu nota nostra din nr. 85.

Cuventarea D. Hurmuzachi,

(tinuta in sied. din 21 Oct. a sen. imper.)

(Capetu.)

Insa chiaru pentru ca statul tocmai acolo s'a retrasu, unde nu trebuia sa se retraga, pentru ca pentru unu grăunte de linte a datu bunuri regale, pentru ca elu nu a castigatu scutire ci despăcere pentru ai sei, pentru ca elu, in fine, a primitu in liniște abusuri dela unu cleru poterosu, si tocmai acésta dede lovitura de mōrte desu numitei legi de tratate in parerea publica si in consientia fia-cărui nepreocupat. Dara într-o tiéra constitutiunala trebuie sa purtāmu totudēan'a conta cu opinionea publica, iéra deosebitu atunci candu ea nu e numai productu alu orilor dintr'o dì, nu numai unu clocotu momentanu, ci candu are de baza o ura invincibila, o atare ura care si in contractul celu mai tare ce-lu cunoscce pre pamant, adeca in contractul de insuratiune, trage dupa sine — precum pre bas'a dreptului canonico asiá si pre a dreptului civilu — de-si pote nu despărtire totala, celu putin ur'a temporala.

Atâtea contradiceri asiá de momentose si atâtea desgoliri nu le voru astupă de ajunsu prin desvinovatirii, fia ele macar subscrise de 25 apatorii, si inca pre atatu de cetezatorie, ba in astfelu de casuri se dau mai lesne sapte, pre cari in dilele din urma le vedjurāmu cu ochii ca aoperatorii strica causei atacate mulu mai multu decâtua atacatorii iusisi.

Fără arare ori barbatii cari, amesuratu chiamarei loru aru trebuia sa fia apostoli de pace, au vestitu asiá de putina pace; a rare ori au iritatu barbati asiá de tare susfetele poporului, a rare ori au atitatu ei asiá de tare dispusetiunea neamicala intre poporu, precum au făcutu acésta acei aoperatori cari, incungurandu calea constituunala, s'a adresat nemijlocită cătra monarchulu absolutu.

Dara a rare ori a fostu infruntare mai cuvinițiosa ca aceea pre care ei si-o castigara in publicu. Ei voiau că poporulu sa fia lovitu cu pétr'a absolutistica fusera insa indrumati a lifera pâne constituunala.

In urmarea acestoru premise, déca — dupa opinionea mea — este permisiva o schimbare in a. cea lege de tratate, prin puterea legalativa, atunci acésta are sa fia numai asiá, pre cătu dreptulu de legalatiune permite senatului imperial si incătu drepturile regale ale statului, cari prin acésta lege

suntu pre nedreptu msrginute, voru pretinde că sa se restaurede in indeplin'a loru validitate. Numai atât'a, dara nici o linia mai departe, n'avemu sa mergem cu schimbarea. In unele puncte cari atingu teritoriul nostru amu puté bombardá in intarituri; dara a derimá de totu, asemenandu-le cu sati'a pamantului nu ne e permis. Nesmintit u suntemu prea competenti sa revindecâmu din acésta lege ceea ce ni s'a fostu luat in modu nelegalu. Dara perdemu competitint'a candu este vorba ca drepturile si libertățile bisericei, cari suntu permise prin ratiune, basate pre dreptulu statului si cari suntu recunoscute de pulerea statului precum in forma de tratat asiá si in forma de lege, sa se lapede si despecteze numai pentru ca paru a fi amestecate cu alte decisiuni ale tratatului, cari (decisiuni) nu se potu sustine, si prin urmare suntu de eliminare. Cu alte cuvinte: noi potem revede acésta lege, dara a o anulá nu ne este permis.

Din acestu punctu de vedere resulta dara urmatore deslegare a cestiuniei premergatorie: Îndreptările senatului imp. este de ajunsu basata si deplinu suficiente pentru a consultă si deliberă propunerile asternute de lege in cau'a relatiunilor scolei cătra biserica si in cau'a modificationilor ce aru fi de făcutu in legea de casatoria. In contr'a, senatului imperialu nu e nici decum competente a face schimbări in acele decisiuni ale legei de tratat cari nu cadu in sfera sea de legalatiune si nu o afaca pre acésta, si cu atât'u mai putin este competitint'a a suspende. Candu ref sâmu valamari de dreptu ce cadu pre teritoriul nostru, neferim de alta parte sa nu vatemânu si noi pre altii. Pentru aceea nu tinu a fi competitint'a senat. imper. sa consulte despre proiectul lui Mühlfeld: „sa se suspinda Concordatul“, si sa-lu accepteze. Dara déca acésta proponere a avutu de scopu sa urgeze deslegarea definitiva a crisei, atunci si-a ajunsu scopulu intr'atât'a si numai in acestu intielesu amu spriginitu eu si, déca nu me insieu, si majoritatea casei proiectulu la asternerea lui. Adeca se cugetă a face cunoscutu in publicu pre a căru partea va trece acésta casa candu spre nebucuria si spre neacceptare s'ar intemplă o desbinare intre puterea statului austriacu si a bisericei catolice, o desbinare, la care, dorere, ne-au pregatit de ajunsu adres'a episcopiloru.

Sa mai tianu drapelul dreptat, a paci, ce zace pre elu si a moderarei, sa dovedim ca nici decum nu meritâmu a fi numiti neamici bisericei, pentru ca noi cerem inderetru drepturile regale ale statului, pre cari dens'a si le-a insusită fără baza legala.

Sa ne resbunâmu asupr'a contrarilor nostri

Ore crinul celu d'antâi resarit, candu se descăpăta natur'a din somnulu de ierna nu-i dulce? nu-i incantatoru? la privirea lui nu-ti bate rapide anim'a in sinu? ! .

Ce chipu angerescu avea Floric'a! — Unu bozelu rumenu de sarutările dioriloru nu potea fi asiá de dragu, asiá de fermecatoru că ea!! —

Rafaelu! ... Angelo! ... Titianu! voi genii, ce seiá-ti furá colorile edemului! — aretat-ye inca odata din eternele vostre locasie! ! — Veniti cu penelulu vostru blandu! veniti si priviti-i ve chipulu inspirati, ca-i déma de admirare!!!

Priviti-o bine! băti farmecul ochiloru ei! inbetati-ve de albetiele sinului virginn, si in dulcea-ve ametire se rogati pe Ddieu sa ve lase sa mai treiti inca odata!!

Ati dice: o! cerule indurate! mai da-ne incodata vieti'a, care ni-o ai luat; căci Lucretia! frumset'a si odorulu din cunun'a muieriloru traieste! — a esită din grăpa sa fărmece lumea! a esită se mai raspe unu imperiu! ! .

Si orfan'a Florica era numai o saténa. — Dá, o saténa frumosa, blanda că tururic'a; cătu toti ómenii din satulu ei o aveau draga — se intielege afara de onele fete...

Candu trecea pe ultia toti feiorii satului prievau dupa ea si suspină. — Floric'a nu-i bagă in séma, ci numai le multiomea dandu-le „buna diu'a“ si trecea. —

Dara era unulu in satu, Dómne! cum umblau fetele dupa elu — elu neci ca se uită la ele — fără numai dupa Floric'a — i se rumpea inim'a. — Ionutiu lui Petru era unu feioru prea frumosu si voinicu — decatu Floric'a sa nu-lu bage in séma. —

Se iubea Floric'a si cu Ionutiu — dar precum mai totu deun'a, parintii erau contrari — Dómne! căte mai aveau de suferită betii teneri — si cum umblau sa se intalnăscă pre ascunsu de fric'a bătranilor!

N'aveau pre nimenea in lume sa-i partinăscă, căci unulu — fratele Floricei s'a fostu dosu militaru acest'a-i mai intelneá căndu si candu la olalta. — Acum insa era destulu de paditi. —

Amu lasatu orfan'a frumusica pre cale, venindu dim câmpu — acasa. —

Unu strotiu de flori d'albe; era veritu dupa cingatòria si ore pentru cine le-a strengu? ! ..

Cerulu serei schinteiá de radiele aurie, ale sôrelui.

Flutureii câmpulu pe aripele loru aurite, sboarau dela o lilia, la unu crinu, si siopotindu-le cu doru, le fură căte unu dulce serutatu — le fură si zimbindu flutură mai departe. — Unu fluturelul pribegito, despicandu aerulu cu finele lui aripi trecea, chiaru pre lângă urechi'a Florei, ce se pleca se plegăsca floricele de câmpu... si imbetatu de ralele ei frumseti i fura o serutare de pe budisiorele pirguite. —

Atunci Floric'a tresare, rumenandu-se si striga fluturelului, ce se prepadi prin aeru: Ai! tu draculetiule! si tu scii fură... aci si opri de odata groiula si o noua unda de rosiétia ce se respondi pre obrazulu ei, areta ca ce cuventu a suprimatu?...

Eu gandeam ca numai Ionutiu! dragulu meu Ionutiu scia! ... Si apoi se scia Ionutiu! ce gelosu aru si elu pe tine! — Dar eu i voi spnne! ...

Dupa cătu-va tempu Floric'a că si cum nu s'ar fi intemplatu ne-mic'a iéra porni la drumu. —

FOLIÓRA.

Pester'a negra...

nuvela originaria

de

Leonid'a Grigoriti'a jur.

I

O nopte de lacrimi.

Sórele apunea mandru si o bôre desmerdanda, sufla preste campiele smaragdine, ce purpurate de rumen'a zare — a sórelui apunatoru, si opteu unu dulce remasu bunu dilei . . .

Lucratoru, obositi de arsiti'a dilei, intornau cantandu doine — doine dulci — cătra casele sele. —

Si Floric'a inca vinea, dara singur'a, departata de cét'a lucratoriloru, plegindu, ici, colea căte-o flóre — vinea cantandu cu gele si căte-odata i se furisiá o lacima, mandra că róu'a diminetiei pe crinii fragedi, din ochii ei cei negri, că mur'a câmpu lui . . . astfelu si aur'a noptiei preste calccele si plaiuri susurindu, cu siópte plangatore, blande frundisioare; — astfelu sioptesce flórea brendusiei... candu pe fati'a ei albióra, că spum'a laptelei se susredia căte unu picuru de rousiéra . . .

Si vai Dómne! mandra era Floric'a! — căci si ea era o flóre, abia inflorita de siese spre diece primaveri! !

prin aceea ca le respectâmu pretensiunile loru legale si ca i aperâmu de ori-ce indemnă sa-si faurăsca arme contră nostra din óre-care necompetenția a nostra. Séu n'aru fi contra logicei, o contradicere intre noi insine, candu noi de o parte in proiectulu lui de lege despre drepturile generale fundamentale ale cetatenilor in art. 15 recunoscem orenduire si administratiune nepeadanta in afacerile sele pentru fia-care biserică recunoscută, de alta parte amu voi sa returnam tocmăi acele contielegeri ale bisericei catolice, facute cu statul, ce s'au mijlocit chiar in privinti'a acestorui afaceri interne, in acel puncte cari amesuratul parerei noastre si amesuratul determinatiunei noastre proprie nu zacu in cerculu legalatiunei noastre?

Sa dâmă bisericei ce e a bisericei, si sa ne ferim de abusuri, mai tare, candu refuzăm abusi straine din sfără nostra. Sa rupem din acelu tratat solen numai ce este neincunguratu de lipsa, dara nici unu Peru mai multu, căci pre eluzace subserierea unui monarchu căruia de sigură va fi forte cu greu a despectă ceea ce a subseris, a unui monarchu, dicu, căruia de nou i detorim multiamire adenca, pentru ca pre cei ce in tempul mai nou s'au adresat intre elu si poporu, i-a respinsu cu resolutiune, si pentru ca barbatilor cari cauta sa afle in densulu unu domitoriu absolutisticu, s'a representat pre sine insusi, după tōte formele legei, că regentu constituionalu. Unui astfelui de monarchu sa nu-i ingreunāmu ocuparea domnirei constituionale, pre care elu a primit o numai cum beneficio inventarii.

Dupa convingerea mea depusatului, dlu prof. Herbst, si, in concordanția cu elu, comisiunea confesiunala ei singuri au pasătu pre calea unica si drépta, permisa si de lege si in politica. Eu tînu ca numai pre acesta cale se potu mai bine pestră si asigură precum drepturile, interesele si demnitatea acestei case asiă si drepturile, interesele si demnitatea coronei si, in fine, si cele ale bisericei catolice.

Nu potu incheia mai bine, mai cu demnitate si mai su succesu decât cu cuvintele ce reprezentă comunala a capitalei Cernauti le adresăză acestei case in petitiunea amintita. De óre-ce eu citezu cuvinte straine, mi permitu a rugă pre dlu presiedinte sa mi se ingadie a celi incheiarea acelei petitiuni. (Cetescu): „Inalta casa a deputaților! Se pote ca este infocata dispută cu puterea custatatoria si venjosa opusetiunea contrarilor intru delinerea prerogativelor castigate. Dara poporul Austriei are incredere in representantii sei, cumca ei voru ave curagiu si putere sa intreprinda luptă in care milioane le dorescu invingere, luptă

Insa omulu, trecendu pe plaiul vietiei, de-si pe o clipa, incantat de minunele lui si uită necasulu, si uită dorerea, totusi nu durăza multa astă ametire nouă, elu eara-si aduce aminte de elu o durere si mai adenca i cuprinde susfletulu...

Asia si Florică.

Din nou o cuprinse gelea după muma-sea moartă, pre care nu o cunoscu neci odata... asiă-i era de greu sinulu incătu incepuse a cantă.

Cantă serman'a sa-si usureze peptulu, sa-si aline dorulu in sinulu ei fragu, că unu crinu; care trecendu primavera mandra se vede orfanu si in tainice siopă— si murmură dorerea lui adenca, candu aurele serei blonde lu magulescu si-i saruta guriti'ea cea rumeniă....

Florică era orfana de mama.

In etate abiă de nnu anu si jumetate— si perdu acea sprigionă scumpă, acelu radimur gingasiu, de care unu arborelu plapandu are asiă lipsa tare spre a putea prii.

Mai avea unu frate de vre-o dōue dieci de ani pre care grăbni' a narmare lu rapí de lângă dens'a— Cu fratorulu ei dulce — si perdu ultimul radiu a mangaerei,— si perdu conducatorulu si paditorulu ei, căci parentele ei nu sciă pretuiu tesaurulu nobilu, care l'a ereditu dela reposat'a si blan'da lui sotia.

Dedatu cu totulu bueturilor spirituoșe — se casetori a dōu'a óra— si vai! dilele de placere, dilele care pâna acum trecera pentru Florică că undele line si cristaline a unui isvorelu de munte; ce pe valurile lui micutiele, incretite de blonde borii, ducea barcă vietiei copilaresci... dă! acel dile mandre a disparut si undele isvorelorui s'a prefacut in valuri furioșe, pe care barcă Florică — ah! indesertu caută ajutoru, in contra, — căci ta-

in care vine la intrebare esistint'a patriei comune, si sa o sfersiesca invingatori."

Domnilor! luptele se castiga, dara se si perdu, si pote fi ca puterea sortiei a reservat u invingerea asupr'a causei nostre pentru unu venitoriu mai departat. Dara chiaru déca amu cadă in lupta si amu perde tōte, totusi ceva nesmintit u ne va remană nerapit si neverdotu, adeca onoreea ca ne-amu luptat eroicesce si cu zelu pentru o causa mare si drépta. Victrix causa diis placuit, sed victa Catoni! (Bravo! Bravo!)

Principatele române unite.

Bucuresti 27 Octobre 1867.

Ambele corpori legiuitorii n'au tîntu astadi siedintia nefindu complectu Nr. DD. deputati si senatori. Afara de causele ce au pututu oprî pre unii din DD. deputati de preste Milcovu a si presenti, cause pre cari inca nu le cunoscem, s'a observat u ca mai potu si si alte cause nascute din spiritulu ce predomină pre cei dela putero de a ajunge cu ori-ce pretiu la disolvarea corporilor legiuitori, de-si prin o tactica lesue de intielesu au respondit u publicu (verbale) ascurarea ca nu voru fi disolvate. Un'a din probele ce putem aduce pentru acesta este ca astadi deputati din partitul guvernului cari au fostu presinti Mercuri astadi au fostu absenti; si cu atâtua mai multu acesta e de observat u ca insusi deputati Capitalei nu s'au vediut la camera, lucru ce probă pâna la evidenția planulu de a compromite esistint'a acestorui corpori. Pentru aceea, noi nu putem a indemnă indestulu pre on. DD. deputati independenti a merge in tōte dilele la camera că sa nu dea ei insii arme in mâinile politicei ascunse a guvernului. (Romanulu dela 29 Octobre reproba assertiunea acesta a „Natiunei” si dice ca deputatii de fatia din partid'a Romanului toti au luat partea; nu insa toti amicii politici ai „Natiunei.” R. T. R.)

Lectorii nostri voru fi observat u in mesagiile Princiarei ca de-si guvernul amintesc corporilor legiuitori luare in consideratiune a mai multoru cestiuni, insa credem, că si noi, voru fi apretiatu ca singurul obiect ce e de natura de a fi pututu indemnă pre guvern u ale convoca in sessiune estraordinaria, cu 20 de dile inainte, este numai intempinarea tendintelor de separatismu, si prin urmare punerea in lucrare de urgentia a căilor ferate in partea de preste Milcovu; opera astă de simtita si atâtua de necesaria intereselor si prosperitatii avutiei nationale in genere si in particularu a Moldovei. Si motivulu pentru care aceasta opera mai cere inca urgenta e ca Austri'a

ta-lu ei insurandu-se, luă in casetoria pe rivala repositei.

Omenii-si siopeteau căte si mai căte de mōrtea femeiei lui Todoranu...

Strigóea de vitrega, se nesuia in totu tipalu se torturedie bié'a orfana! — se conturbe diniscea ce pâna acum a domni asiă dulce intre pareti locuintiei parintiesci — a Floricei. — Ostenel'a nu-i fu indiedaru ! . . .

Florie'a ajunse, in crucea ultiei, candu meargea pre drumu; toti omenii, priveau după dens'a! ... dar Florică neci ca-i bagă in séma, ci ochii ei erau atintit u asupr'a unui juno tineru, ce scotea apa la boi.

Era Ionutiu lui Petru — belulu feiorelu, căruia Florică-i aruncă o cautatura lungă si plina fie iubire — era peunulu satului — fiul unui omu forte avutu.

De odata Ionutiu si Florică se întalnescu cu ochii — o rumena coloare, mandra, că si diorelele, — se lati pe obradiele — ambitoru.

Sinulu loru incepura a palpită mai rapede.

Armonia ce parea ca a domnitu mai nainte in sinulu fragu a Floricei se conturbă si óre n'a fostu conturbata mai demultu ?!

Pasu-i tremură; d'abia se tñne pe pecioare....

Asia-i dragostea — acum se pare că o surfața lina; — acum că furiosulu vuetu ce in noptile tempestuoșe, resuna prin vail negre.

Florică trecu că o sageta pe lunga Ionutiu si nu-i disu, decât „buna seră”.

Elu respunsa cu unu graiu slabu, tremurandu, „multumescu”.

De ce a trebuitu ei sa se ferescă de omeni? De ce n'a fostu iertat u sa-si cadia in bratii?

se apropiu cu calea ferata spre frontieră despre Bucovina; si a nu ne grăbi sa intindem u acela linia in România este a ignoră despre interesele si prosperitatea avutiei noastre nationale.

Acesta fiindu obiectul unicu alu convocării corporilor legiuitori, suntemu in dreptu a speră ca DD. deputati se voru grăbi a intră cătu de indata in esamirea projectului de concessiune, care nu cere amanare. Nu cunoscem conditiunile cu cari acea compania ce lucrăza calea ferata dela Lembergu la Cernauti voiesce a se angajă, credem, insa ca ele nu voru si mai impovaratore că acele către Austria si decât u acele ce s'au mai presentat u alta data séu s'aru fi presentat u deca guvernul aru si facutu apel la alte companii. Ori-cum insa noi ne basâmu pre patriotismulu DD. deputati si lasâmu dara la a d-lorū apretiare cestiunea conditiunilor, marginindu-ne numai a dorii că inainte de tōte acestea cestiune vitala sa devina unu saptu realu preste căte-va dile.

Cătu pentru cele-lalte cestiuni cuprinse in mesagi, de-si urgente si acele, ele insa prin natura loru suntu menite a se desbate in sessiunea ordinaria, care si aceea e aprópe căci, partea ce se atinge de finantie, adeca aprobarea creditelor estraordinarie, fiindu unu actu de violare a legilor si a constitutiunei nu poate trece cameră cu usiuriuntia preste densulu, că unu actu ce, intre altele, e de datoria camerei a-i dă importanta si greutatea sea constitutiunala, mai cu séma la prim'a aplicare a constitutiunei.

Iéra cătu pentru legea de armare, de-si nu e cu totulu necunoscuta — căci nu credem sa sia in multu modificata decât u aceea ce s'a mai votat in tempulu lui voda Cuz'a — acesta lege, care negresit u cere totu bani, mai cu séma in ce prius vesce armatură de asemenea e un'a din cele mai importante cestiuni ce ceru scrupululu camerei, căci nu este destulu a dice: armare! dara trebuie mai intâin sa asfâmu si mediele necesarie, si după noi acesta e partea cea mai grea a projectului preste care nu se poate trece in graba.

Messagiul cu care s'a deschisu adunarea deputatilor Mercuri la 25 Octombrie:

Dloru deputati!

„Resursele estraordinarie votate guvernului meu pentru exercitiul anului curentu, fiindu forte restrinse, nu s'au potutu acoperi cheltuelor neprevideute, insa de o neaperata trebuintia.

„Guvernul meu pusu astfelu in alternativa de a lasa administratiunea in paralisia, prin lips'a de credite indestulatore pentru unele servitie publice cari nu sufereau amanare, séu de a trece preste marginile cifrei acordate de camera a fostu nevo-

O! cugetă Ionutiu in tacere; de ce m'ai zidit Dómine? De ce n'ai lasat u se moru, pâna n'amu cunoscut'o, decât u ne iubim u noi asiă a-scunsu?

Dar lasa draga Floritia! veni-va tempula candu nu ne vomu feri de nimenea si acesti omeni cari ne ncongiora nu-si voru mai siopoti despre noi; — da, da! ascépta anima... ascépta nu bate asiă tare in mine . . .

De a suspinat u Ionutiu in tacere, si Florică, mergandu — n'a fostu cratiata, de acele graduri ascunse ale unei animi iubinde, ce nu le aude nime, decât Ddieu!

Dómine! disu Florică in sene, ce traiu amaru!

A nu puté vorbi la olaltă! a se feri de tota umbră!... a trece unulu pe lângă altulu si . . .

O! ionutiale draga! cate chinuri mai trag eu pentru tene!

Si omenii cum cauta la mene si la tene candu se intempla de ne intelnim!

Cum-si siopescu! — Apoi fetele din satu?!

Cum me pismuesc pentru tene!

Ddieu scia, ca nu te-amu insielat, ci tu dici si mi-ai disu: o! te iubescu Florica drage!

N'ai disu tu, ca gandesci totu la mene? ca chipulu meu te urmăza vecinie?

Asia-i si eu asemenea-su cuprinsa de unu ce ce nu mi-lu pociu esplică — simtu — ca pentru elu traescu! simtu ca vieti'a lui e a mea... si mōrtea?!

O! mōrtea lui aru si si a mea . . .

Atunci-si fericita — usioră, candu ne potem intelni! candu-i pociu caută in ochii albăstrii că cerulu primaverei! Ce fericie asiă si eu se nu sia sierpoxică astă de vitrega in lume! Tatuculu meu e bunu numai ea-lu strica si l'a stricatu! . . .

(Va urmă)

itu, in insusi interesulu ordinei publice, a-si deschide óre-cari credite de stricta necesitate, pâna la finele lui Octombrie, reservandu-si a cere pentru această unu bila de indemnitate, precum si creditele trebutniciose pâua la finele acestui anu.

Convocandu-ve astazi in sessione extraordinarie, pentru că sa dati guvernului Meu mijlocile necesarie spre a putea satisface cerintele diferitelor servitie publice pâna la finele anului, ve invita, Dloru deputati, a ve ocupâ totu de odata, si de urgentia, cu urmatorele proiecte de legi privitoré la politia rurală; la imbunatatirea armelor, la completarea si la remonta armatei nôstre; la concessiunea unui resou de cai ferate intre Sucéva, Iasi, Galati, Focsani si Bucuresci, menite a dâa o satisfactiune reale intereselor mai cu séma ale Romaniei de dincolo de Milcovu, pentru care concesiune, guvernul Meu a si incheiatu o conveniune provisoria; precum si la diferitele concessiuni acordate sub regimile trecute, cari reclama o solutiune cătu mai neintarditata.

„Ddieu sa binecuvinteze lucrările Dvostre.

„Sessiunea extraordinaria a adunării deputatilor este deschisa.

„Datu in Bucuresci, la 25 Octombrie 1867.

CAROLU.

Stefanu Golescu, D. Bratianu, D. Gusti, Colonelu Adrianu, Al. Teriakiu, Gr. Arghirovici.

Nr. 1.550

Nr. 30—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetitoriu in comunitatea gr. or. Sacosulu ungurescu, ce e ingremiata maritului comitatului Temisiului si protopresbiteratului gr. res. alu Lugosului, se e scrie prin acésfa concursu.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmatorele emolumente anuale:

a) bani gât'a : 73 f. 50 xr. v. a.

b) in naturalu : 16 metri de grâu, 16 metri de cuceruzu, 100 ponti de clisa, 50 p. de sare, 10 p. lumini, 8 stangeni de lemn si 2 jugere de livada.

Doritorii de a ocupâ acestu postu de invetitoriu voru avea a inzestrâ petitiunile loru concursuale, timbrate dupa cuvientia, cu estrașu de botez,

cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursului pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum si purtarea loru morale si politica; si astfelu inzestrare le voro substerne Venerabilul Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesiulu pâna in 20 Novembre a. c. calend. vechiu.

Caransebesiu, 19 Octobre 1867.

Consistoriul diecesei Caransebesiului.

Nr. 30—2 Concursu.

Devenindu vacante urmatorele statiuni invetatoresci :

- a) Glodu - Gilesci cu salariu anualu 130 fl. v. a. 40 ferdele bucate, lemn si quartiru.
- b) Campuri cu 100 fl. v. a. 80 ferdele, lemn si quartiru.
- c) Bóz cu 80 fl. v. a. 80 ferdele, lemn si quartiru.
- d) Godinesci cu 60 fl. v. a. 60 ferdele, lemn si quartiru.
- e) Certeju de josu cu 50 fl. v. a. 50 ferdele, lemn si quartiru.

Doritorii de a ocupâ vre-unul din aceste posuri, pentru care se deschide concursu pâna la 15 Novembre a. c. c. n. au de a-si tramite atestatele timbrate la subscrisulu Inspectoratu scol. distr.: Atestatu de botediu, testimoniu despre absolvirea cursului pedagogicu, si carte de moralitate.

Illi a 25 Octobre 1867.

Ioanne Orbonasius
Prot. si Ins. scol. distr.

Nr. 32—1 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetatoresci la scol'a comunala gr. or. din Petril'a, se deschide concursu pâna in 15 Nov. a. c. c.

Cu acestu postu e impreunat unu salariu anualu de 180 floreni v. a. cortelu liberu si lemnene trebuinociose pentru focu.

Doritorii de a ocupâ acestu postu voru adresâ subscrisului concursele loru pâna la terminulu susu insemnatu, instruite cu atestatele necesarii despre calificatiune.

Hatiegu in 22 Octobre 1867.

Ioann Ratiu
Protopopu gr. or. si Insp.
distr. de scole.

Nr. 32—1 EDICTU.

Ann'a Ioann Macrea maritata Vasiliu Magenu din Satecul, carea de trei ani parasindu cas'a, pre barbatu si patri'a, au trecutu in România fâra a se sci de fatia loculu petrecerei ei, se provoca prin acésta, că in terminu de siése luni dela datulu de fatia sa se prezenteze inaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din potriva si fâra de ea se voru otâri cele de lege prescrise.

Sabiul 1 Novembre 1867.

Forulu matrim. gr. res. alu Protopopiatului tract. Sabiului I.

Ioann Hannia
Protop. gr. or.

Nr. 20—3 Edictu

Savu Campeanu din Ogn'a, care cu necredinta de 6 ani parasí pre legiuít'a sea femeia Mari'a Stoi'a totu de acolo, fâra că sa se scia loculu petrecerei lui, se provoca prin acésta, că in restempu de siése luni dela datulu de fatia sa se presentedie inaintea subsemnatului Foru protopopescu, câci la din contra procesulu matrimoniale asupra-i pornitul, se va decide si in absentia densului — amesuratu SS. Canone ale bisericei nôstre dreptu credinçiose.

Scaunulu protopopescu gr. res. alu Tractului Mercurei.

Sabiul, 1 Octobre 1867.

Petru Badila, Protopop.

Nr. 31—1 EDICTU.

Ioann Dicu din Fisieru Scaunulu Cohalmului cu nedreptate parasindu-si legiuít'a sea muiere pre Dominic'a Dicu totu din Fisieru, au pribegit u nesciindu-se loculu unde traieste de 7 luni de dile, se citează: că sub terminu de unu anu si o di sa se infatiosiedie la subscrisulu Scaunu Protopopescu că sa stee fatia cu muierea sea, câci la din contra in intilesulu SS. canone ale bisericei nôstre gr. or. se va hotâri pâr'a radicata asupra-i si fâra de elu. Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Cohalmului.

Draosu 24 Octobre 1867.

Ioann Logofu Adm. Protop.

ASSICURAZIONI GENERALI CU PRIVIL. C. R. IN TRIEST.

intemeiata in anulu 1831,

cu unu fondu de sigurantia dupa bilantiulu, publicatu in 4 Novembre 1866, de 24,463,860.

primesce pentru premiu forte potrivite:

a) asecurantii contr'a pagubirilor prin focu;

b) asecurantii pentru vieti'a ómenilor, cu si fâra profitu, de capitale, pensiuni si rente, precum si asecurantii de zestre.

Societatea, indreptalita de a exerceá tote plasele de asecurantia, cari suntu iertate dupa legi, au fostu dintre tote institutele austriace de asecurantia cea d'antâiu, carea au introdusu asecurantiele vietiei si au purtat inca din inceputu neintreruptu grija pentru ele, că sa ofere participatorilor tote comoditatîile ce suntu impreunate cu o soliditate duratore a societatiei.

Intre combinatiunile diferite ale asecurantielor pentru casulu de móre ne oferesce la tariful II. cu profitu inlesniri deosebite, de óre-ce la cesta din urma da societatea participatorilor din profitulu, ce resulta, 75%, prin ceea-ce se reduce plat'a premielor la o suma cum se pote de mica.

In anulu 1862 se urca profitulu de impartire la $74\frac{2}{100}$ proc. in anulu 1863. se urca profitulu acesta chiaru si la $98\frac{6}{100}$ proc.; in anulu 1864 la $70\frac{83}{100}$ proc.; in anulu 1865 la 13 proc. si in anulu 1866 la $25\frac{6}{100}$ proc. ale premielor platite. Forte observabili este, ca daun'a (pagub'a) ce se pote face intr'unu anu o purta institutulu singuru; folosulu acesta este forte mare, de óre-ce bilantiulu se incheie din anu in anu, eara profitulu ce se cuvine in privint'a politielor, cari si perdu valórea prin móre asecuratului seu prin incetarea de a plat'i premiele, trecu in proprietatea celorulalti participatori.

In ce mesura urcata a experimentatu societatea folosint'a sea se vede de acolo, că ea au plătit dejâ dela inceputulu ei

63,945,001 f.

pentru daune in urm'a mortiei a **3555** parlite

asecurate **3,823,446.**

Reservele cari se urca

la **12,684,750 f.**

precum si celelalte fonduri

819 milione florini,

cu unu venit de premii si interese de

8,000,000 florini,

Sum'a, carea asecura societatea dupa bilantiulu mentionat, au sjunsu la cifra cea forte insemnata mai multu de

in care insa nu se cuprinde si sum'a cea insemnata a tontinelor si a veniturilor pre vietia.

Ajudecarea acésta via ne da documentulu celu mai adeveratu despre increderea din tote partile, de carea se bucura societatea in urm'a apretiuirei accurate a soliditatiei administrârei sele interne, earaprin sumele enorme de garantia se oferesce publicului tota sigurantia, ce se pote dori.

Subscris'a agentia principală se recomenda dara onoratului publicu, doritoriu de asecurantia, a se adresâ in ori-ce casu, către dens'a si ea este gata de a servi cu ori-ce informatiuni in privint'a acésta Sabiu in 10/11 1867.

Agentia principale a asecurantiei generali cu privilegiu c. r. in Triest:

Paulu Nendvich.